

Pelkosenniemen liikenneturvallisuustyö ja hanketarpeiden arviointi

Kunnanhallitus 12.09.2024 § 325

189/08.00.00/2024

Päätösesitys	<p>Kunnanhallitus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) merkitsee tiedoksi Lapin itäosan liikenneturvallisuustoimijan vuosiraportin 2023 ja onnettomuusanalyysin 2019-2023 2) päättää, että kunta tekee aloitteen Lapin Ely-keskukselle kevyen liikenteen väylästä Pyhäjärven kylän kohdalle ja seuraavina edunvalvonnallisina kohteina pitää mt 9621 peruskorjausta ja vt5 varren kevyen liikenteen väylän jatkamista kirkonkylästä etelään päin.
Päätös	Päätösesitys hyväksyttiin.
Käsittely	Elinvoimajohtaja selosti asiaa keskeytetyn kokouksen aikana.
Perustelut	<p>Liikenneturvallisuustyö on monialaista ja poikkihallinnollista työtä, jonka edistäminen ja koordinointi kuuluu kunnille paikallisella tasolla. Pelkosenniemen liikenneturvallisuustyöryhmä on kunnan eri toimialojen, Lapin Ely-keskuksen, Liikenneturvan ja muiden sidosryhmien yhteistyöelin, joka kokoontuu kahdesti vuodessa.</p> <p>Paikallista liikenneturvallisuustyötä ohjaavat paikalliset tarpeet ja valtakunnalliset linjaukset. Lapin liikenneturvallisuussuunnitelman päivitys on työn alla ja sen on tarkoitus valmistua 2025 keväällä. Seutukuntainen liikenneturvallisuussuunnitelma on tehty Itä-Lappiin viimeksi 2018.</p> <p>Liikenneturvallisuustyön pääpaino on heikoimmin suojattujen liikkujaryhmien turvallisuuden parantamisessa, eli pyöräilijöissä ja jalankulkijoissa. Keskeisiä teemoja ovat suojateiden turvallisuuden parantaminen, jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden parempi havaitseminen, liikennesääntöjen tuntemus, asenteisiin vaikuttaminen sekä turvavälineiden käytön lisääminen. Myös moottoriajoneuvoliikenteen turvallisuus korostuu Lapissa. Toiminnassa huomioidaan Liikenneturvan valtakunnalliset kampanjat sekä paikalliset tarpeet esim. koulutusten avulla.</p> <p>Pelkosenniemen liikenneturvallisuustyö 2023 ja onnettomuusanalyysi 2019-2023 on kuvattu ohessa. Ennaltaehkäisevää liikenneturvallisuustyötä on tehty viestinnällä, heijastinkampanjoinnilla ja muilla eri ryhmille suunnatuilla tilaisuuksilla ja viestinnällä (matkailijat, kv.matkailijat, ikäihmiset, lapset). Pyhällä on tunnistettu tarve kävelyn ja pyöräilyn edistämissuunnitelman laatimiseen, mutta tähän ei toistaiseksi ole ollut mahdollisuutta ryhtyä. Koulun liikennejärjestelyiden parantamisessa on hyödynnetty liikenneturvallisuustyöryhmän asiantuntijoita. Keskeisinä kehittämistarpeita on mm.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pyhän ydinkeskustan liikennemerkkien päivitys, - kelkkareittien merkinnät, - siirrettävien nopeusnäyttötaulujen käyttö ja - esteettömyyskatselmukset. <p>Kehittämistarpeita on pyritty edistämään kuluneena vuonna ja edelleen huomioidaan talousarvion valmistelussa.</p>

Onnettomuusanalyysi osoittaa, että Pelkosenniemellä on tilastoitu neljä henkilövahinkoihin johtanutta liikenneonnettomuutta vuosina 2019-2023. Väestömäärään suhteutettujen tilastojen arviointi on vaikeaa kunnan pieni asukasluku ja matkailijoiden merkittävä määrä huomioiden.

Liikenneturvallisuuteen vaikuttavat tiestön nopeusrajoitukset ja kunto, joita on myös käsitelty liikenneturvatyöryhmässä. Kunnalla on mahdollisuus esittää Lapin Ely-keskukselle hankealoitetta (ns. hankekortti) kunnan alueelle sijoittuvasta Ely-keskuksen toimivaltaan kuuluvasta kehittämiskohteesta, jonka toteutusta ja kustannuksia nähdään tarpeelliseksi arvioida. Hankekortti on Ely-keskuksen työkalu, jonka pohjalta hanke voi siirtyä suunnitteluun ja mahdollisesti tulevaisuudessa toteutukseen.

Mahdollisia kohteita on arvioitu osana liikenneturvallisuuustyötä, kuntalaisaloitteiden ja kaavoituksen pohjalta:

- 1) Kävelyn ja pyöräilyn osalta tarpeita on nähty Vt 5:n jkpp-väylän jatkamiseksi kirkonkylästä Kemijärvelle päin, mutta huomioiden pientareen melko hyvä nykyinen leveys väylän jatkaminen voi olla epätodennäköistä. Mikäli vt5:n raskaan liikenteen määrät kasvavat huomattavasti tulevaisuudessa, tarve varsinaisen pyörätien jatkamiselle kasvaa. Tämä kohde ei ole ollut nyt voimassa olevan liikenneturvallisuuksuunnitelman toimenpidelistalla.
- 2) Toisena aktiivisesti esillä olleena kohteena on ollut Pyhäjärven kylän liikenneturvallisuus ja pyörätien tarve. Kylän kohdalla on 60km/h nopeusrajoitus ja katuvalot, mutta liikennenopeedet on koettu suuriksi. Kylällä on lapsia, joiden koulumatkaturvallisuus huolestuttaa. Pyhäjärven osayleiskaavassa Pyhätielle on merkitty ohjeellinen kevyen liikenteen väylä, jonka tarkempi sijainti ja toteutumisen edellytys tulee ratkaista tiesuunnitelman yhteydessä. Hanke tukisi vakituisen asumisen kehittymistä alueella ja voitaisiin yhdistää mahdolliseen asemakaavoitukseen. Hanke on myös nyt voimassa olevan liikenneturvallisuuksuunnitelman toimenpidelistalla.
- 3) Kolmantena yleisemmin tiestön parantamiseen liittyvä tarve on mt 9621 perusparantaminen etenkin vt 5:n risteyksestä Korvakumpuun ja toiseksi Korvakummusta Rovapalontien tienhaaraan. Vähintään Vt5-mt 9621 risteyksen rakenteen parantaminen täsmäkohteena ja saarekkeen rakentaminen olisi tarpeen. Hanke tukisi arjen sujuvuutta, liikenneturvallisuutta ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä.

Valmistelija	Elinvoimajohtaja Sari Niemi
Esittelijä	vs. kunnanjohtaja Lauri Lehtinen
Tiedoksi	Elinvoimajohtaja Lapin Ely-keskus
Muutoksenhaku	Päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee kuntalain 136 §:n mukaista valmistelua ja täytäntöönpanoa.